

Obsah

Studie

Martin Lacina – Jan Musil: Aktuální stav poznání hradu Rabštejnka (okr. Chrudim) a jeho hmotné kultury	5
Petr Kastl: Obytné věže (donjony) vybudované ve 14. století a možnosti jejich stavebního provedení na příkladech šlechtických hradů v Plzeňském kraji	57
Daniel Kovář: Doklady o stavební podobě zaniklých tvrzí v Machovicích na Českobudějovicku	91
Jaroslav Panáček: Anselm a Předbor z Ronova – ale ze kterého?	103
Bogusz Wasik: Monumental castle architecture in Teutonic's Prussia. Development and Building Techniques	119
Bogusz Wasik – Marcin Wiewióra: Lipienek i Starogród – wyniki badań archeologiczno-architektonicznych przeprowadzonych w 2018 roku	145
Anna Marciniak-Kajzer: Motte-and-Bailey Castles and Problems With Dating Their Origins in Poland	169

Kronika

Jaroslav Panáček: Netradiční laudatio Františku Gabrielovi k sedmdesátinám	177
Josef Hložek: František Gabriel jako vedoucí Katedry archeologie Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni a vedoucí redaktor časopisu Castellologica bohemica	181
Zlata Gersdorfová: Nekrolog Petra Rožmberského	183

Konference, pracovní setkání, workshopy

Josef Hložek: Konference Křivoklát 2019. V. ročník mezinárodní konference věnované památce prof. Tomáše Durdíka	185
---	-----

Recenze

Zlata Gersdorfová: Miroslav Dejmal – Libor Jan – Rudolf Procházka (edd.): Na hradech a tvrzích. Miroslavu Plačkovi k 75. narozeninám jeho přátelé a žáci. Praha 2019	187
Zlata Gersdorfová: Michal Doskočil – Tomáš Durdík – Viktor Sušický: Zříceniny hradů, tvrzí a zámků. Jižní Čechy. Praha 2019.	189
Zlata Gersdorfová: Dalibor Janiš – Radim Vrla a kol.: Hrady Zlínského kraje. Lukov 2018	191
Josef Unger: Zahraniční periodika	193
Zprávy z redakční rady	195
Seznam autorů	197

Obr. 13. Rabštejnec (okr. Chrudim). Výběr zlomků kachlů. Kresba M. Lacina. – **Abb. 13.** Rabstein (Bez. Chrudim). Auswahl der Funder der Kachelfragmente. Zeichnung M. Lacina.

Obr. 5. Pohled na lokalitu hradu Ronov od jihovýchodu. Foto A. Lipin 2016 (<http://www.bogatynia.dwr.pl>). – **Abb. 5.** Die Burg Rohnau – Ansicht vom Südosten. Foto A. Lipin 2016 (<http://www.bogatynia.dwr.pl>).

českými pány ve spolku s Joštem a Prokopem, moravskými markrabaty, je v roce 1397 jmenován Předbor z Ronova (RTT I, 573; AČ II, 357),⁹ téhož roku označený v jiném prameni jako maršálek české královny (LE VI, č. 17, 41)¹⁰ a v roce 1399 jako purkrabí Hradce Králové či „Hradeckého kraje“ (AČ XXXV, č. 47, 29; OSN 21, 952). V prameni je použito jeho původního predikátu „de Zandow“, snad v návaznosti na ztrátu hradu Ronova.

Protože Šestiměstí se stále nemělo k činu, urgoval dobytí a zboření hradu 23. prosince 1398 zemský hejtman markrabě Prokop (Carpzov 1716, I, 169–170; Knothe 1892, 184). Teprve tehdy, po Vánocích 1398, přikročili Zhořelečtí za pomoci Žitavských k obléhání. Měli celkem 160 jezdců, z toho 32 střelců ze samostřílů a na 17 vozech dopravili k hradu přibližně stejný počet pěšáků. Kromě toho bylo k hradu posláno také pět vozů s puškami a dva vozy s proviantem. Přesto zůstal první útok bezvýsledný. Teprve když se dostavili se svými lidmi také ostatní ozbrojenci ze Šestiměstí, bylo hradu na začátku ledna 1399 dobyt a na příkaz Zhořeleckých byl kamenolamači pobořen. Útok se zapsal do historie jako jedno z prvních použití palných zbraní v království, neboť Zhořelečtí zde měli děla na kamenné koule a tehdy k jejich obsluze i vlastního puškaře Heinricha (Knothe 1892; Menclová 1972, 203, 213).

Další události nejsou pro nedostatek přímých pramenů zřejmé. Zdá se, že Anselm se dostal zpět v královskou přízeň, ale zda dostal zpět Ronov, jak uvádí H. Knothe (1879, 454) či jakým způsobem přešel Ronov na nového majitele, nevíme. V každém případě se stal majitelem panství Ronov Václav (Venč) purkrabí z Donína. Mělo se tak stát v roce 1400, neboť již v polovině tohoto roku vykonával Václav z Donína své patronátní právo (Knothe 1898, 30; ZU I, č. 773, 67). Nevíme, jakým způsobem je pak s tímto v souladu zpráva o tom, že král Václav „koupiv hrad